

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	—	—	—	—	6 korona	—	fillér
Félévre	—	—	—	—	3	—	—
Negyedévre	—	—	—	—	1	—	50
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre	—	—	—	—	4 korona	—	—
Egyes szám ára 20 fillér.							

Felelős szerkesztő

BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:

A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány sajtó” címére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)

Hirdetések jutányos árban vételnek fel.

Nyilttér sora 40 fillér.

A lap megjelenik minden szerdán.

Tartsunk össze, keresztények!

Klodvig és szent Lajos hazája, az első keresztény királyság Krisztus ellen lázadt.

Ahol egykor Bossuet pásztorbotjával a fényben uszó királyi ravatalra ütve így kezdte megrázó halotti beszédét: „Örök és nagy egyedül az Isten!” — most ismét harcra keltek az egyedül örök és nagy Isten ellen.

Ahol nemrég Ravignan, Lacordaire, Monsabré, Didon a ihlet szárnyain emelkedtek a legmagasabb szférákba, honnan az ékesszólás vakító fényével világosíták meg a keresztény metafizika Táborhegyét, most az elvakult góg azt üvölti: le a keresztel! Tépjük le a gyermeketanyja kebeléről! Szakítsuk el az anyaszentegyháztól a népek millióit!

A divat, a szabadság hazájából új divat hire szárnyal a megdöbben világba, a Krisztus vallását bilincsekbe verő féktelen anarkhia divatja.

S a pápaság, mely látta romokba hullani a keresztildöző cézároknak trónját s tanuja volt az istenitéletnek, mely a barbárnépek beözönlésével

eliszapolta az antik világot, látta a gógös pogányság sirját s ott állott az uj, a mai államok bölcséjénél, melynek osztálya van mindenben, amit 19 század alatt az emberiség átélt, melynek köszönheti a modern társadalom a keresztény civilizációt, az iskolákat, jótékonyági intézeteket, szépművészetet s a kultúra ama magaslatát, mely a keresztény tökéletességben csucsosodik, — a pápaság ma fájdalommal nézi az első keresztény királyság eszebomlott vergődését s tévedező gyermekeinek irgalomért eseng a megcsufolt kereszt dicső Istenéhez.

S akit csak az apostoli hit egysége fűz szent Péter trónjához, együtt imádkozik: Quare obdormis Domine? Exsurge! Kelj föl, te egyedül örök és nagy Isten! Kelj föl a hányatott hajó védelmére! Kelj föl a közönyös szivekben! Kelj föl a háborgó lelkiismeretben!

Keresztény lélek maradhat-e illetlen a keresztény egyház lealázásán? Rideg közömbösséggel haladjunk-e tova a rablók kezébe esett, ruháiból kifosztott, sebekkel tetézett utas mellett, mikor ez az utas a mi kalauzunk is az örökkévalóságba?

A kath. egyház Franciaországból felénk, a földkerekség katolikusai felé nyújtja bilincsre vert kezét: Szánakozzatok legalább ti, barátaim!

Ah, hogy zudul fel e hangra minden csepp vére szívemnek. Arczomba fut, hogy a méltalanság felett szégyenpirt fakasszon; ereimet duzzasztja, hogy a bántalmak miatt tette riasszon; lázasan fut át tagjaimon, hogy az együtt érző szeretet melegével lángra gyulasszon; dagadó árja ajkamig emeli szívemet, hogy a vesék oszlásáig ható szóval kiáltssam:

Keresztény, tégy nyílt vallomást! Hiszesz-e az egyedül örök és nagy Istenben? Hiszesz-e a megcsufolt kereszt üdvözítő Jézusában? Csak a neved keresztény-e, vagy e névnek van tartalma is, tettekben nyilatkozó élet? Szereted-e szívből, igazán mindhalálíg anyádat, a szentegyházat? Feljajdul-e lelked az egyházat ért gyalázat felett? Odaállasz-e a Péter sziklaszilárd hitével küzdő X. Pius mellé? Akarsz-e vele imádkozni? Akarsz-e vele harcolni? Vele élni, vele halni?

Quadragesima bus napjain gyászt öltünk elomolva a szenvedő Messiás

Borura derü ...

Irta: **Dodó.**

— Leánysírás — napsugaras eső! Elmulik, aztán még ragyogóbban süt ki utána a nap, még szebben ragyog a szivárvány. — Én mondtam, no!... — vágta ki a szót nemzetes Bokányi uram és nagyot koppintott hosszuszáru pipájával a padlón, de aztán hamar megtapogatta az apáról maradt nagybeesü jóságát.

— Inkább a zsinagóga tornya mint ez a pipa!

— Hiszen te is akkor tudsz így beszélni, mikor a lányod boldogságáról van szó. Napsugaras eső!... Szivárvány!... Köszönöm szépen! Bezzeg nem így szókolótlál, mikor engem nem akartak hozzád adni, aztán pityeregtem. Bolond voltam: Kár volt minden könnyeseppért, amit olyan keservesen elsírtam. Tudom nem sirnék most!

— Nem-e?

— De nem ám! Volna is ki után! No

hiszen! A város hajdani legelső legénye ugyan jól fest most már! Ha nem volnál férjem, akár itt is hagynálak, mint szent Pál az oláhokat.

— Mintha tán te kellenél valakinek?

— Kellek, nem kellek... nem arról van szó. Böske nem megy Imreyhez, hallani sem akar róla. Csúnyán megsértette az a gazember. Az én lányomat! Az életem gyönyörűséges virágát az a mákvirág!

— Ti sem így beszéltek ennekelőtte két nappal!

— Még akkor nem volt rá okunk! Nem tudom, mit mondott neki, a lány nem akarja megmondani.

Hallod? nekem, az édes anyjának sem akarja megmondani. Ez már sok! Nem elég hosszú az eszem, hogy ki tudjam találni, mi mindent mondott az az ember az én leányomnak.

— Hosszu haj, rövid ész. Régi dolog.

— De apjuk! Ne ingerelj! Lelkemre mondom, esufot teszek veled! — Meglátod!

Nem tudod megérteni, hogy ez komoly dolog? Egy életnek, a saját lányod életének boldogsága forog kockán, és te ezt így pipaszó mellett üres mondásokkal, a magad ostoba nézeteivel akarod elintézni?.. Ez csak bosszantó egy apától: Utóvégre is a lányod, vagy mi?

— Az apja? Hm!

Erre az erős argumentumra mégis ilendőnek találta fölkelni a karos székből Bokányi uram. — Nem szerette, ha rossz apának mondták. Csak egy lánya van, a fiu, az imposztor: akkurát olyan, mint az apja: az ördög sem bir vele, valamelyik kadét iskolában lopja a napot. Nines más dolga, hadd tegye. A lány meg már jegyben jár, ha jól tudja, mert hisz az ilyesmit nem kötik az őorrára, már az esküvő napja is ki volt tűzve az Imrey fiuval. De hát ilyen az aszszonyféle: nem gondolkodásra született. Ki tudja, mi bolondot össze nem főztek, most aztán vele akarják megetetni. De azt már nem teszi! Nem!

Joó László

óra- és ékszer-üzletét

1906. évi május hó 1-től a Gilyen József ur házába, a Szlávik Zsigmond ur üzlete mellé

helyeztem át.

emlékezetén, de a gyász borongásán nemsokára áttör a feltámadás vigasztalása. Tartsunk össze, keresztények! Menjünk együtt szent atyánkkal, a papsággal, a hitbuzgó néppel, menjünk együtt a jámbor nőekkel a megfeszített igazság sirjához s hiszem, tudom, nekünk is vigaszt, örömet, szabadulást int a husvétii angyal ujjja: Alleluja!

A szatmári kath. egyesületek tartanak a jövő vasárnap tiltakozó gyűlést, állást akarván foglalni a francia egyházüldözés ellen. Jöjjenek el a katolikusok mindannyian, jöjjenek el a nők és férfiak tanubizonyosságot tenni, hogy együtt érzünk üldözött testvéreinkkel, elítéljük, kárhoztatjuk az önkényuralom féktelen tombolását s azon milliók sorába lépünk, kik a minden jog és igazság ellenére agyongyötört francia katolikus egyház nemes küzdelmét zsarnokaival szemben támogatják.

E tárgyban kibocsátott meghívók szövege a következő:

A szatmári Katolikus Kaszinó, a Katolikus Legényegylet és a helybeli Mária-Kongregációk, a franciaországi katolikus egyház sérelmeiben az egész keresztény katolikus Egyház isteni Alapítójától adott jogainak megtiprását látván, az egyházi és emberi jogok védelmére ama sérelmek ellen

tiltakozó gyűlést

tartanak, amelyen az Anyaszentegyház látható feje, X. Pius pápa iránt hódolatukat és a franciaországi katolikusok iránt érzett testvéri részvétüket is kifejezni óhajtják.

Eme gyűlésre, mely f. hó 10-én este 6 órakor a Cecil-egyesület nagytermében lesz, Szatmár város egész kath. közönségét tisztelettel meghívja az egyesület elnöksége.

A gyűlés sorrendje:

1. Elnöki megnyitó.
2. Ne bánts a szentet! Szavalja Tóth Miczi kisasszony, a női Mária-kongregációjának felügyelőnöje.
3. Határozati javaslat. Benyújtja Wolkenberg Alajos dr.
4. Az elnök a gyűlést bezárja.

Katolikus Népszövetség.

Harsogó kürttel szeretném bejárni a kath. nép lakta tájakat, olyan kürttel, mely szólna, mint a Lehelé, mely szózatra megindulna a — kő is. Olvadna fel a mi szívünk az eddigi merev közömbösségből: Pezsdülne fel lelkesedésünk alvó vére! Indulna meg a tétlenség medréből az egész nép-sereg, miként a tavaszi nap hő sugára megtöri a rideg jégpáncélt és ez ezer darabban siet — rendeltetési útján ezéjja felé!

Igen, indulna meg már az egész kath. világ! Mert alattunk ássák a vermet; körülöttünk szövik a hálót. És ha kitor a veszély — felrettenő tagjaink a hálóba fonódnak s minden erőlködésünkkel a verembe rugjuk magunkat. Hurokra kerülünk, s akkor nincs mentség, — lesüllyedünk — — — Amint kitor az ár, dul a veszélyes fergeteg, ha a jégpáncél erősebb az árnál s nem hat reá a meleg!

Népünk atyjai, gyujtsátok meg a munka és cselekvés fáklyáját, hogy gerjedezzen a mi szívünk! Menjünk, siessünk — jó népem — vezéreink után!

*

Ássák a vermet hitünk ellenségei! Kicsufolják vallásunkat, meggyalázzák, hogy bennünket közömbösekké tegyenek, azután könnyebb szerrel elrabolhassák! A hitetlen embert könnyű elesábitani az élvezetek és festett álmoképek honába. Erre spekulálnak azok a veres nyakkendősvallások és páholyokban istentelenkedő szabadkőművesek és hasonló szörű társaik, kiknek a valóság magánügy, kiknek ott a haza, ahol élni jobb, kik fényes „krágli“-ban lak-frakk“-ban „adják a bankot,“ de a lelkük sötétebb a

poklok-poklánál, szájuk undokabb gonosz beszédek miatt egy dögleletes szenny-gödörnél, becsületük mocskosabb a piszkok-piszkánál.

Kell-e példa? Ott van Franciaország! Hihetetlen elvetemültségükben már annyira jutottak, hogy az Istent akarják a templomból kirekeszteni! Oh azok a bolond esztelenek! Dehát kit az Isten meg akar büntetni, annak eszét veszi el.

Nem jutottak-e még füleinkhez a francia kath.-ok jogai! Nem hasítja-e meg szívünket az a sok mérges tör-gyilok, mit nap-nap után döfnek egyházunk szentestébe? Nem mozdul-e a lelkiismeretünk, hogy hasonló veszedelemnek meggátolására késlekedünk és ezzel megérdemeljük Isten haragját!?

Eszméljünk fel! Ha ég a szomszéd, segítsünk neki oltani. Ha mi égünk, segíteni fog ő is.

Pedig gyujtogatják már szent hajlékunkat. Már tüzet is fogott itt-ott! A lángok ugyan még nem csaptak össze fejünk felett! — De esztelenség volna azt bevárni!

Azért talpra, mint egy ember, egy mindnyájéért és mindnyájan egyért! Ebben van az erő! Ez segít rajtunk egyedül, ha összeállunk. Rajta fel, addig, míg nem késő! A fáklya ég! Kövessük! Ime.

„Isten nevében szövetkezzünk Egyházunk és hazánk védelmére, hitünk és erkölcsünk oltalmára és embertársaink testvéri támogatására. Széthuzni vagy félreállani annak nem szabad, ki becsülettel szövetkezett. — Isten a szeretet, a szeretet egyesít, az egység erőt ad, az erő győzedelmeskedik.“

Főséges eszmék, üdvösséges czélok ezek, melyeket a magyarországi Kath. Népszövetség irt fel zászlajára.

Katolikusok! Toborozzunk össze hiveinket, ne hagyjuk a nyáját szerte bolyongani. Annyi sérelem, baj és széthuzás-kapkodás adja elő magát napról-napra, hogy valóban szegényletes. Oly laza az összetartás, oly nagy a tájékozatlanság saját közös ügyeinkben — kivált a lapot nem olvasó nép körében, hogy valóban nem esuda, ha mi magunk emeljük a magasba ellenségeinket és mi segítünk nekik — édes magunkat lebunkóznai.

Hangosan is megmondta:

— Nem! Semmi közöm hozzá!

— Mit, nem te vagy az apja? Semmi közöd hozzá? Vénységemre akarsz így csuffá tenni? . . . Böske . . . ! Böske! . . . az Istenért! Víz! Meghalok! Elájulok! . . .

— Ugyan, ne számárokodj, anyjuk!

Látszott az öregem, hogy nem szereti ezt a komédiát. Megesavargatta a markával vastag bajuszát, nagyokat nyelt, de oda sem hederített az asszonynak. Ösmeri már a természetét. Ha el akarna ájulni, valami komótosabb holmi kellene neki. Itt meg az nincs. Nem hiszi, hogy e vén karosszék megtenné a szolgálatot. Hát csak hadd kiabáljon az asszony. Ebéd után vannak, most ráér. Őt ugyan úgy sem hozza ki a béketűrésből.

— Hát persze, hogy a lányom! Mi bajod van vele?

— Hányszor mondjam már? Valamit mondott neki Imrey. Valami csunyat, sértőt, gyalázatosat, ami megsebzéyenit, ami a vért az arczba, ökölbe kergeti.

— De mit?

— Nem tudom. Nem mondja meg Böske. Hisz az borzasztó! A tulajdon édes anyjának sem akarja megmondani!

— Milyen nagy dolog! Hm! hm! —

Mikor én akartalak megkérni, akkor is

hamarabb tudta a kisbéres, hogy szeretlek, mint az édes anyád.

Az asszony elhallgatott. Találva rezte magát.

Valóságos csoda, hogy nem lehet ma ezt az embert „hangolni“. Máskor ilyen bevezetés után olyan lett volna, mint a csipős paprika.

Felrug kutyán-maeskán kezdve mindent és mindenkit. Ma meg mintha karót nyelt volna, olyan merev.

— Eregy csak, anyjuk, küldd be hozzá azt a gyereket!

— Tudom is én, merre van! Istenem, csak kárt ne tegyen magában. Lehet, hogy a kutba ugrott bánatában. Mindjárt meg is nézetem a kutakat. Isten örizz, csak meg ne tette volna! . . . Kitelik tőle . . . kitelik tőle . . . ! . . . mondogatta aggodalmasan és az ajtó felé futott.

— Persze, hogy kitelik tőle . . . motyogta akaratlanul Bokányi uram és himzett hálósapkáját a fejébe nyomva kényelmesen csoszogott az anyjuk után.

Odakünn még ráért megsimogatni a nagy újfundlandi kutya hosszú, selymes, puha szőrét. Csak tegnap került ide, már is milyen jámbor az istenadta, mintha szopós kölyök korától itt volt volna. Gyönyörű állat!

Szép pénzt kóstál! Nem is adná oda egy hizott tinóért, pedig hát csak kutya szegény feje.

Keresztüllépte nagy eszímáival a hatalmas állatot, aztán szétnézett az utsoron.

— Bizony itt az ősz! Mindenütt sárga már a levél a fákon, olyiknak a legteteteje még zöld. — Milyen szépek is ezek a hársfák, olyan biztos, impozáns kinézésük van, mint valami élte javakorában levő férfiúnak. Mint például neki. Pedig bizony ezek a fák (ő nem) már öregek. Épp ekkorák voltak akkor is, mikor még a Zsuszka eladó lány volt. Ekkor is ilyen sárgák voltak a levelek csak az egyiknek a legtetetején zöldelt egy ág. Az a bolondos Zsuszka meg megkivánta azt az egy zöld galyat, Hogy ugrott rögtön a fára, hogy lehozta neki!

Szegény Zsuszka, most már kívánhatná, biz Isten, nem mászna utána. No, de szerencsére, azóta megjött az anyjuknak is az esze — annyira-an-ennyire.

Morzsa után kotorászott a zsebében. Egy csomó galamb repült elébe hangosan bugva, krugatva.

Közibük szórta a tubákos morzsát:

— Nesztek! Egyetek.

A tolakodókat elkergette a hosszú pipaszárával:

— Várj sort! Te is kapsz!

Községi, megyei közügyek, gazdasági, politikai, társadalmi, egyesületi, választási s minden fajta kérdésekben oly tervszerűtlenül járunk el, oly kapkodást vagy nem törődömséget tanusítunk és ezért oly befolyásolható minden cifra szó által a nép hogy türethetetlen! Mert nem teszünk semmit!

S ezért a sok panasz! Kigyókat melegítünk keblünkön, mert nem ismerjük fel ellenségünket! S ha idővel felismerjük, nem merjük elkergetni, lerázni magunkról, mert vagy megszoktuk, mint a kínai az ópiumot vagy mert félünk tőle.

Bátorság, erő kell tehát, mely győzedelmeskedni tud. Erőt az egyesülés ad. Egyesülni szeretettel kell. A szeretet: az Isten.

Tehát Isten nevében rajta! Lám a németek is a centrum győzelmét az ő népszövetségüknek köszönik.

Alakítsuk meg mi is minden községben, megyében a Kath. Népszövetséget. Ez legyen a márcziusi jelszó! Márczius Idusát a magyar katolikusok így ünneplik meg méltóan: szabadság a hazának dicsőség, az Egyháznak! És pusztuljon a gaz ellenség!

Tubulateky.

A harang.

Közlő: Csókás Vidor.

Nagyon sok szindarabot láttam már életemben; de nem emlékezem, hogy melyiknél lettem volna jobban meghatva, mint nemrég a „Harang“ előadásánál. E darab a katolikus papnak az apotheozisa. Egy végtelen jóságos szelid s hveit igazán szerető lekipásztort mutat be. Könnyek tódultak szemembe s másokat is könnyezni láttam. Oly kedves idillikus életkép ez, egy csendes kis falunak költészete, ábrándja, apró cseprő dolga, de a mi neki nagy dolog.

Legjobban dicséri a darabot, ha elmondom tartalmát. Tudom, hogy adták már Szatmárt is. Ez az oka, hogy nem állhatom meg szó nélkül, mert a helyi lapok nem dicsérték meg eléggé.* Pedig ez olyan darab,

* Mi elismeréssel nyilatkozunk róla, de hát Budapest és Szatmár közt nagy a különbség, ami ott elragadó, itt gyakran közömbösen hat. Szerk.

De ni! Elaludt a pipája. Ez már rég nem esett meg vele. Mi lehetett ennek az oka? Aha! A lányát indult keresni. Persze . . . persze . . .

— Üss csak oda azzal az ostorral! . . . kiabált a kisbéresre — a libák beszabadulnak a kertbe! — Hallod?

Maga is nagyobbakat lépett.

— Adta sáskái! Mindent összeesipkednek . . . Ne üss akkorát rájuk, hé!

Becsukta maga mögött a nagy kert ajtaját. De ki is hagyta nyitva?

Tekintete a veteményes ágyakra esett.

— Szép rend. Példás rend! . . . motyogta halkan. — Mégis tud valamit az a Zsuzska.

Két oldalt az utacska mellett — akár csak Pünkösöd napján a felbokrétázott katonasorral, ribizke, málna-bokrok sorakoztak. Már leszedték róluk a szemeket, de ami még rajtuk van „mergerélni“ való, az olyan édes, mint a cukor.

Csámesogva kóstol meg néhányat.

Már le kell szedni a szőlőt is. Megérett jól, majd kicsattan a teli, piros csemege Hanem ott a nagy diófa mellett volt még szelten egy pár pokor; annak nem igen lehet hasznát venni. Pedig a fa sem terem: ki is vágatná, csak sajnálja. Mikor még a Zsuzska

hogy megérdemli, hogy vidékről bemenjenek Szatmárra és megnézzék a katolikusok. Egy jó prédikáció hallgatásával ér fel e darab, oly nemesítő a hatása.

Jól esik, hogy a színpadon, a hol néha csak guny tárgyát képezik a vallás szolgálói, most oly szép ideális alakban jelennek meg.

Itélje meg a közönség a darab tartalmából, hogy jó e vagy rossz?

I. Felvonás; Nagy örömnappal virradt Kisboldogasszonyfalva, ma van 50 éves papi jubileuma a község derék papjának, Benedeknek. Leányok jönnek kora reggel s virágokkal díszítik fel a paplakot. Legények jókhalós üvegekbe bort raknak a tornácra ajándékol. Jönnek az öregebbek s elhatározzák, hogy jubileumi ajándékol harangot vesznek s elnevezik Benedek harangjának. Tudják, hogy oly jó szívű a papjuk, hogy annak jobban megörvend, mintha neki magának vettek volna ajándékot mint az másutt ilyenkor szokás. Hisz 30 éve nincs harangjuk, harangszó nélkül mennek templomba, harangszó nélkül kísérik ki a halottat. Születnek, élnek, meghalnak a nélkül hogy harangot hallanának falujukban. De most minden másképp lesz. Kétszáz forintot gyűjtöttek s most átadják plébánosuknak, hogy menjen a városba s vegye meg a „Benedek harangját.“ A jószívű plébános örvend s azonnal utra kél. A jubileumi ebédet a falu szegényei közt osztatja szét, önmaga csak pogácsát, meg szalonnát visz táskájában. Az uton egy Mária szobor alatt letelepszik s szerény ebédjéhez lát. Arra vetődik két jegyes pár. A fiu Amerikába megy, mert nem kap munkát a leány zokog s kéri a Bold. Szűz Máriát, hogy segítsen rajtok. Egyszerre csak előlép a szobor mellől a plébános, kit nem vettek észre s azt mondja, hogy Mária meghallgatta könyörgésüket. Jószive s hazafisága, hogy ne menjen ki a fiu, mert már üresek a magyar faluk, arra viszi, hogy nekik adja a harang árát s üres kézzel visszamegy falujába s bezárkózik szobájába.

II. Felvonás: A falu népe nyugtalanodik, miért nem jön már a plébános. Egy szegény leányka jön, hogy az anyja beteg. Ekkor előjön a plébános, mert a kötelesség

fiatal volt, alatta szokott kötni forró nyári délutánoként, a mama aludt benn a szobában, ő meg, már mint Bokányi Miska, átugrott a palánkon . . . Hej Istenem! Be szép idők is voltak azok! . . .

Mégis megnézi azt a pár bokor szőlőt. A legjobb fajtát oda ültette az a gondatlan vinczellér, aztán még azt mondja, hogy a fát kell kivágni, az öreg szép nagy diófát! Dejszen vágat is . . . mogyorófát az ebadtára!

— Ehol van ni. Hát már érettek is. Még az árnyékban is megpuhultak a szemek egy cseppet sem savanyu. Csak a kötést kell a tőkén megigazítani, mert még elvágja a gyöngébb hajtást.

Szuszogva szöszmötöl rajta az öreg.

Egyszerre csak felneszel. Mintha dobant volna a föld mellette. Óvatosan fordul vissza. Csak nem tolvaj?

Nem a. Rosszul hallott. A kertész olló esett ki a zsebéből.

— Böske! Édes Bözsikém, miért haragszik?

— Mi? — guggolt feljebb az öreg ur. — Lássá, mióta meghallottam, hogy valamiért megneheztelt reám, úgy járok, mintha csak árnyéka volnék tulajdon magamnak. Mondja szép baba, miért haragszik?

hivja. Megtudják, hogy mi történt a pénzzel, követelik a harangot. A földes ur amugy is harangot akart venni, szintén ragaszkodik ahhoz, hogy vasárnapra harang legyen a toronyban, mert ha nem, akkor azon lesznek, hogy más papot kapjanak.

III. Felvonás. Vasárnap hajnalán angyalok röpködnek a plébánia körül.

A főangyal intésére egy fényes tűzből való átlátszó harang emelkedik fel a toronyba. A kakas kukorékol s az angyalok és a fényes harang eltűnik, mintha csak látomás lett volna. Munkások jönnek le a toronyból s azon tünődnek, hogy miért kellett nekik a földesur parancsára éjjel feltenniök a harangot s azonnal távoznioik, hogy senki megne lássa őket. Templomba gyűl a nép, ismét szóval kellett az istentiszteletet kihirdetni. Egy fiatal pap, ki épen átutazóban van, fog misézni A plébános készülődik elmenni. Midőn a templomhoz megy, hogy elbuesuzzék tőle, megszólal a toronyban a harang. Mindenki térdre hull s álmélkodik. A tulboldog plébános megáldja hveit.

H I R E K.

Püspöki tanácskozás. Vaszary Kolos bíboros herezegprimás a püspöki kar tagjait e hó 14-re budavári palotájába tanácskozásra hívta egybe.

Védnökválasztás. A munkácsi Kath. Kör legutóbb tartott közgyűlésén egyházmegyénk főpásztorát, dr. Boromisza Tibor püspök ur Ó méltóságát nagy lelkesedéssel fővédnökének választotta meg.

Táblabírói kinevezés. Ó felsége a király Szabó Károly mezőkaszonyi kir. járásbírónak az ítélőtáblabírói czimet adományozta.

Uj szentszéki tanácsos. A püspök ur Ó Méltósága Hámon Róbert pápai kamarás, püspöki titkár szentszéki tanácsosnak nevezte ki. Ez újabb kitüntetés valódi érdemeket jutalmazott, mert Hámon Róbert az egyházmegyei hivatalban évek hosszú során keresztül előbb mint szentszéki jegyző, később mint püspöki titkár hasznos és fontos szolgálatokat tett az egyházmegyének.

Ez az Imrei fiu hangja. A Böske meg az ő lánya.

Hogy rájuk ijeszthetne, de a világért nem teszi. Isten ellen való bűn volna zavarni a fiatalokat.

Valamikor ő is így beszélt igaz szívből, igaz szeretettel . . . valamikor régen . . . talán igaz sem volt . . . de azért — tudja az ég — olyan csodás melegség környékezi a szívét.

. . . Nézzen rám, édes kis mennyaszszonyom! Olyan hü, olyan szelid leszek, ugy engedelmeskedem magának, mint egy hűséges kutya.

A leány fölnegett:

— Szentelen!

Bokányi uram meglepődve állott föl. No nézd a csitrit! Miért szemtelen? Sohasem gondolta volna, hogy a lánya ilyen önfejű legyen.

Ni, hogy lángol az arca! — Hja, anyja lánya . . .

— Komolyan mondta, Böske?

— Igen! komolyan. Miért mondja, hogy olyan, mint egy kutya. Igen, és én is kutya vagyok, ugy-e?

Zokogni kezdett olyan keservesen, hogy Bokányi bácsi, ha az Imrey helyében lett volna, ott hagyja bizonyosan.

Házfőnöknői kinevezés. A püspök ur Ö Méltósága Mayer Otillia stomfai házfőnöknő elhalálása következtében a nevezett ház főnöknőjének Haiczl Symphorosa irgalmas nővért nevezte ki, aki ez ideig Győrszigeten működött.

Katonai áthelyezések. Hrabár Elemér dr., zilahi honvédezredorvost Munkácsra, Desseffy Géza honvédszázadost Munkácsról Ungvárra, Grünfeld Gyula honvédszázadost Munkácsról Oraviczára, Puky Géza honvédszázadost Ungvárról Munkácsra helyezték át.

Áthelyezett közjegyző. Az igazságügyminiszter Magyar Bertalan topánfalvi kir. közjegyzőt Nagybanýára helyezte át.

A szatmár-németi-i gör. kath. papi állásra Firezák Gyula munkácsi püspöktől leérkezett a kandidáció. Jelölve vannak Gönczy Antal nagypelkesi esperes-lelkész, Mitrovich Elek nyir-pilisi és Petrik Jenő lehóci lelkészek. A németi gör. kath. egyházköztség egyhangulag és nagy lelkesedéssel nyilatkozott meg Gönczy Antal esperes mellett, kinek megválasztását küldöttségileg kérte a polgármesternél. — Teljesen bizonyos, hogy az e hó 11-én tartandó közgyűlés is egyhangulag választja meg a városunkban közszeretnek örvendő Gönczy Antalt.

Elhalt irgalmas nővér. Nemfer Fides fogadalmasné, a helybeli irgalmas nővérek anyaházának tagja, e hó 3-án éjjeli 12 óraker életének 44-ik, szerzetesnői fogadalmának 22-ik évében Kalocsán elhalt.

Uj telekkönyvvezetők. Az igazságügyminiszter Vajda Gábor halmi-i, Turbucz Ödön nagysomkuti, Szenczy Gyula munkácsi, Dancs Menyhért ungvári kir. járásbírósi segédtelekkönyvvezetőket telekkönyvvezetőknek nevezte ki.

Jegyzői kinevezés. Az igazságügyminiszter dr. Joánovics Ernő helybeli, Kovásy Béla beregszászi kir. törvényszéki aljegyzőt, mindkettőt jelenlegi alkalmaztatása helyén jegyzőnek nevezte ki.

Áthelyezett mérnökök. Felegyházi Pál helybeli kir. folyammérnököt városunkból Szegedre, helyébe Fésős Albert folyammérnököt helyezték át.

— Nincs csunýább, mintha a fehér cseléd pityereg.

Aztán ez a gyerek meg milyen boldogan kaczag. Tán — uram boesá' megbolondult.

— Most már tudom, honnan fuj a szél. Ugy-e édes, azt hallotta, mikor a parával Hektort dicsérgettük, aztán én azt találtam mondani: majdnem olyan szép, fekete, bársonysima a göndör szőre, mint a Böske haja“.

— Hát azért haragszik? Ezért akarta visszaküldeni a jeggyűrűt? — De higgye el, azt a kutyát úgy szeretem, csak ő volt hozzám hűséges, csak ő nem bántott, csak ő szeretett. Ha bánatom volt, az okos szemével megvizsgált, ha örültem, velem örült. Jó barátom nekem az a kutya! . . . ne haragudjon, édes Böske!

És amikor Bokányi bácsi kilépett a szőlőtőkék mögül, az Imrey Pista piros ajka forró esőket czuppantott a Böske duzzogó, picziny szájára.

A másik oldalról Bokányi mama jött lánczos, evezős, targonzás emberekkel. Mentek a Tiszához holttestet halászni.

Miska bá pedig alattomosan odakerült a szerelmesek háta mögé, onnan dörmögte a fülökbe:

— No! Csakhogy már elintézték! Itt az áldásom és . . . ott jön anyátok!

Hymen. Gálffy Lajos, Beszterce-Naszód vármegye kir. segédtanfelügyelője, ki hasonló minőségben nálunk is működött, jegyet váltott Storch Emma kisasszonnyal Besztercén. — Egresi Literáti Endre hiripi állami iskolai tanító jegyet váltott Kálmán Sándor hiripi ref. lelkész leányával, Emma kisasszonnyal. — Székely Aurél Tatán állomászó m. kir. honvédhadnagy a napokban esküdt örök hűséget Ungváron néhai Budaházy Zsigmond leányának, Margit kisasszonnyal.

Nyugdíjazott pénztárnok. Serly György városi pénztárnokot, tekintettel előhaladott korára a nagykárolyi nyugdíjgyi választmány nyugdíjazta, s azt a képviselőtestületnek bejelentik. Az állás a március hó 24-én d. e. 10 óraker tartandó képviselőtestületi közgyűlésen lesz betöltve.

Járásorvosi kinevezés. Gróf Sztáray Gábor ungmegyei főispán perecsenyi járásorvosnak dr. Vilesek János eddigi ruszkabányai vasgyári és körorvost nevezte ki.

Áthelyezett vasutas. A debreczeni m. kir. államvasuti üzletvezetőség Tombory Virgil rahói vasuti pénztárnokot hasonló minőségben Körösmezőre helyezte át.

Jutalomjáték. Tiszta Miksának, szintársulatunk népszerű komikusának holnap, esütörtökön lesz a jutalomjátéka, mely alkalommal „Lumpácius vagabundus és a három jó madár“ kerül színre. Ez alkalommal tarka színpad előadása is lesz a darabba belészőve, melyen a szintársulat elsőrendű tagjai szerepelnek.

Tanügyi áthelyezés. A valás és közoktatási miniszter Philippi Vilmos és Philippiné, Steinberger Irma ungvári állami elemi iskolai tanítót, illetve tanítónőt a stájerlaki állami elemi népiskolához helyezte át.

Gyászhir. Torfosfalvi és gödényházi Gödény Imréné, magyarádi Baross Juliánna 79 éves korában Homokon elhalt. A derék matrona halálát a Gödény, Baross, Sepsy, Rác és Fényes családok gyászolják. — Özv. Sziky Lázárné, szül. blasóczy Kóczyán Francziska a mult esütörtökön 82 éves korában Nagykárolyban rövid szenvedés után elhalt. — Nyiry Gyula rápolti ref. lelkész Etelka nevű leánya a budapesti Erzsébet szanatóriumban szívszélhűdés következtében hirtelen elhalt. A boldogult okl. tanítónő volt, s pár hónap óta jegyese Gugi Sándor m. kir. postatisztnak. Hült tetemeit Rápoltra szállították, hol a mult vasárnap igen nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra. — Özv. Váczy Józsefné, szül. Gazdag Juliána e hó 1-én délután 2 óraker életének 64-ik évében városunkban hirtelen elhalt. Polster Kálmán, szül. Peterdy Ilona, néhai Peterdy Károly munkácsi ref. esperes-lelkész leánya Budapesten hosszas szenvedés után elhalt. Hült tetemeit Munkácsra helyezték örök nyugalomra. — Id. Gandai Imre nyug. máv. hivatalnok e hó 1-én 69 éves korában Munkácsra elhalt.

Elbocsátás a hadseregből. Puza István, Szongott Ödön és Világosi Gáspár szatmári 12. honvédgyalogezredbeli hadnagyok saját kérelmükre a honvédség kötelékéből elbocsátattak.

Matiné. A Kölcsey-kör a jövő vasárnap matiné tart délelőtt 11 óraker a városháza tanácstermében. Ennek a matinének egy kis jubiláris színezete van, amennyiben a Kölcsey-kör hasznos, egyttal mulattató nyilvános előadásainak sorozatában a jövő vasárnapi a századik helyet foglalja el. A program érdekesnek ígérkezik, amennyiben

dr. Fejes István fog. felolvasást tartani, ki egészséges humoráról és jóízű ötleteiről városszerte ismeretes. Márkus Béláné unő énekszámokkal, Nagy Vince szavalattal működik közre. A honvédszenekar zenedarabokat fog előadni.

Előléptetett tanítónők. A vallás és közoktatási miniszter Kissné, Fodor Etel és Részner Valéria nagybanýai polgári iskolai rendes tanítónőket a IX. fizetési osztályba léptette elő.

Dalestély. A Dalegyesület március 9-én, este 8 óraker, a Társaskör termeiben tagiletményes dalestélyt tart a következő műsorral: 1. „Norma“, nyitány Bellinitől; előadja a mükedvelői zenekar. 2. Párisi ifjak, férfikar előadja a dalegyesület. 3. Daluk a kis Alamusziból, Bokortól, előadja Komáromy Gizi urhölgy. 3 Szerenád. Sztojanovics Jenőtől, férfikar zenekari kísérettel. Előadja a dalegyesület és a zenekar. A magánrészeket dr. Aajay Imre éneкли. 5. Magyar népdalok, Palásitól, előadja a dalegyesület. 6. A rózsá temetése, Gaál Ferencztől, zenekari kísérettel. A magánrészeket Komáromy Gizi urhölgy éneкли. 7. Dalmü-egyveleg, Czapektól. Előadja a zenekar.

Hangverseny. Vasárnap este 1/2 8 órai kezdettel folyt le az ev. ref. főgimnázium tornacsarnokában nem nagy, de intelligens, zeneértő közönség jelenlétében Benkő Miksának és a négy Füredi testvérnek hangversenye. Az egyes számok hosszabb méltatása helyett egyszerűen azzal számolunk be e helyen, hogy az összbnyomás, mit ez a hangverseny keltett, a lehető legkedvezőbb volt: — a szereplők művészi játéka a laikusoknak is nagy élvezetet szerezhetett, a zeneértőknek pedig nemcsak élvezetet, hanem igazi eszthetikai gyönyörűséget is. Füredi József, Henrik, Sándor és Samu vonósnégyese a legprecízebb összetanulásról tett tanubizonyosságot. Füredi Samunak ezután következő gondokaszólója bebizonyította, hogy a debreczeni zenede e kiváló tanára e hangszernek leghivatottabb művészei közé tartozik. Füredi Sándornak, zeneiskolánk jeles tanárának, kit tanítványai szép babérkoszorúval is megleptek, következő hegedűjátéka valósággal elragadtatásba hozta a közönséget, A gondolka és hegedűjáték hatása emeléséhez hozzájárult Benkő Miksa, művészi zongorakisérete is. A műsor két utolsó száma, a zongora hármás, melyet Benkő Miksa, Füredi József és Füredi Samu s a vonós hármás, melyet Füredi József, Sándor és Samu adtak elő, szintén az előbbi számokkal egyenrangú művészi színvonalon állottak s hasonló tetszést arattak.

Központi választmányi ülés. Szatmárvármegye központi választmánya e hó 1-én Ilosvay Aladár alispán elnökle alatt ülést tartott, megalakította a vármegye összes képviselőválasztó kerületére nézve az összeíró küldöttségeket s az összeírás fogantatására határidőül a március 20-ától április 5 napja közötti időt tűzte ki.

Közgyűlés. A helybeli férfdalegyesület évi rendes közgyűlését a jövő vasárnap délelőtt 11 óraker fogja megtartani a zeneiskola nagytermében.

Bezárt talmudiskolák. A rendőrségnek a mult hóban közegészségi szempontból történt vizsgálata alkalmából városunk területén több talmudiskola esett kifogás alá, melyeknek bezárását a főkapitány elrendelte.

A Károlyi-ház jövője. A Károlyi-ház, a vidéki földbirtokosoknak igen kedvelt és keresett szállóhelye volt, különösen a ré-

gibb időkben, most is igen sokan tartanak oda. Özv. Kalocsai Zsigmondné tulajdonosnő eladta egy részvénytársaságnak 100,000 koronáért. A társaság a Károlyi-házat restauráltatja, emeletre épített fel s a kor igényeinek megfelelőleg teljesen átalakítja. Így a Károlyi-ház ismét igen erős versenytársa lesz a többi előkelőbb vendéglőknek.

Tornaverseny. A folyó évben a kerületi tornaverseny Eperjesen lesz megtartva. A résztvevő ifjuság a besztercebányai, debreczeni és kassai tankerület iskoláiból fog kikerülni.

Négy gyakorlat egy évben. Ez évben, a hadügyminiszter legújabb rendelete szerint, összesen négy fegyvergyakorlatot tartanak. És pedig kettőt tavasszal és kettőt nyáron. A tavaszi fegyvergyakorlatok márczius hó 20-án és április 15-én lesznek. Ekkorra hívják be a tartalékosokat. A nyári gyakorlatokat június derekán és augusztus 28-án tartják meg. A tartalékos tisztok fegyvergyakorlatáról külön rendelettel fog intézkedni a miniszter.

Aranylopás. A veresvizi kincstári bányában ismét nagyobb szabású aranylopást kíséreltek meg, mely azonban nem sikerült, mert mielőtt az érczet elszállíthatták volna, a jól előkészített manővert észrevették. A tettesek a bányamunkások sorából kerültek ki s mindannyian beismerésben vannak. — Az aranylopások napirenden vannak Borpatokon is. Különösen a most alakult Nagybánya—borpatoki Miskolczi-bányatársulat Zsófia-Liszabon és Sándor-bányáinak érceit dezsmálják, melyek most erős feltárás alatt állanak. Az aranylopások meggátlására a legselesebbkörű óvintézkedéseket tette meg a bányatársulat.

Hamis kártyások áldozata. Egy Ungvárt időzött bodrogközi körjegyző a mult nap elég korán a hajnaltájon induló vonathoz vitette magát. A Tulipán kávéházban még fenn voltak, betért oda, hogy megkávézzon. A kávéház egyik asztala mellett javában huszonegyeztek. A díszes társaság tagjai udvariasan a jegyzőt is blattal kínálták meg, akitől Stern Simon kávébankadó alig 15 percz alatt 400 korona készpénzt elnyerte, a másik Krausz pincér bankadó beleegyezésével a jegyző ezzel hozomra is játszott, ennél is 160 koronát vesztett. Miután azt vélte, hogy a bankadók korrekt kártyások, közölte Krauszszal, hogy postafordultával a 160 korona veszteséget a nyerőnek megküldi. A kávéház mellett reá várakozó bérkocsistól azonban arról értesült, hogy sipisták kezei közzé került. Azért utját félbe hagyva a rendőrségnél tett panaszt, ahova az ismert alakokat nyomban beidézték, letartóztatták s kihallgatásuk után másnap Grosz Lipót kereskedő segédet és Stern kávést a bíróság elé kísértették.

Terrorizáló földmunkások. Különösen a megyékben, mire a tavaszi munka beáll, a birtokosok egy erős munkásszervezettel állanak szemben. A szervezkedés javában folyik és a vezetők nem riadnak vissza az eszközöktől, a mivel az együtt nem tartókat megfélemlítsék. Így történt, hogy Danó György földmunkást Fehérgyarmaton, aki a megállapodás ellenére aratási szerződésre lépett Spitz Dezső eszedi földbirtokossal, Erdélyi Lajos és Varga Péter megtámadta megölés fenyegetve. A támadók ellen megindították az eljárást.

A hivatalok és a község. A régi jó táblalírák kora bizony még nem igen tűnt el ebből a modern országból; a közigazga-

tási hatóságok a közönséggel bizony még most sem igen bálnak másképp, mint a sokat dícsért régi jó időkben. A régi táblalírák fölényével ülnek ma is a néppel szemben a hivatalokban nagyrészt az urak és amellett, hogy sérelmes ez az állapot, nagy károkat is hoz magával a közönségre. A közigazgatási törvények és szabályrendeletek intézkedésének borzasztó labirintusában utbaigazítás nélkül bizonyos, hogy eltévelyeg a járatlan, ügyes-bajos ember. Mindennapi dolog az, hogy formások megsértése miatt, amit tájékoztatásban követel a közönség egy nagy része, roppant sok kár és jogsérelem éri az embereket. Mindez megváltoznék, ha a hatóságok közegei helyesen fognák fel a hivatásukat és mindenkor megadnánk a feleknek a kellő felvilágosítást s különösen a fellebbezések benyújtásának módjaira körülmenyesen kioktatnák mindazokat, kiknek ilyen ügyök támad. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter észrevette ezt a tarthatatlan állapotot és most rendeletet adott ki, melylyel európai szellemet akar behozni a közigazgatási bürokrácia. A miniszter rendelete, mely most érkezett meg hozzánk, elmondja hogy a közigazgatási hatóságoknál általánosságban megtörténik, hogy a felek a kellő felvilágosítást, különösen midőn ügyük felebezhető, nem kapják meg s így járatlanságunk miatt kár és sérelem esik rajtuk. A miniszter meghagyja az összes közigazgatási hatóságoknak, hogy a feleknek adják meg a szükséges felvilágosítást, tájékoztatást. Hogy pedig a hivatalokban e rendeletnek eleget tesznek-e, annak ellenőrzését is szükségesnek tartja a belügyminiszter. Vége kell, hogy szakadjon tehát a régi jó táblalírák világágának, mert világos most már, hogy a hivatalnokok a közönségért vannak s nem megfordítva.

Ingyen és bérmentve küldi a „Mil-leniumtelep“ Nagyósz, Torontálmegye minden érdeklődőnek műemlékekkel diszitett magyar vagy német vagy román vagy szerb nyelvű főárjegyzékét a legjobb fajú és minőségű szőlőoltványok és lugasoltványokról, melyek ott a legolcsóbb árban, szakavatott kezelésben kaphatók.

Kivetett adók. Az 1907. évre kivetett I. II.-od osztályu kereseti adó, földadó, házbér, házosztály adó megállapított, e kivétési lajstromok f. évi márczius hó 3-ától a városi adóhivatal helyiségében 8 egymásután következő napon közzé lesznek kiadva. Kik a kivétést magukra nézve sérelmesnek vélik, a kivetés ellen felszólamlásaikat és pedig a), azon adózók, kik a kivétési lajstromban tárgyalt adónemmel már a mult előző évben megróva voltak, a kivétési lajstrom közzéállítását követően napját; b) azon adózók ellenben, kik a kivétési lajstromban megállapított adóval a kivetés évében jelen évben első — izben rovatnak meg: adótartozásuknak az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő naptól számított 15 nap alatt a törvényhatóság közigazgatási bizottságához ezimezve a m. kir. pénzügyi igazgatóságához benyújtják.

A népkönyha jötevéi. Mandelbaum Edéné, Rosenfeld Vilmosné urnők és Fried Lujza k. a. 101 kor 70 fillt gyűjtöttek, Uray Jenőné, Kóródyné 5—5 kor., Kertész Gy. Gáborné, Hagymásyné, Lampelné, Saja Sándor, Perényi János, Erdélyiné, Tankóczy Gyuláné, Markó Kálmáné, Pirklerné, Sternberg Sámuelné, Szönyiné, Sulyok Gizella, Szarukán Zoltáné, Asztalos Sándorné 2—2 kor., Okolicsányiné, Dunayné, Matolayné, Rotsteinné, Klein Jakabné, Wernerné, özv. Egryné, Binderné, Braunbergerné, Radlinszkyné, özvegy Merza Jánosné, Katz Józsefné, N. N., özv.

Bohutinszkyné, Popeszkulné, Vencsikné, Rosenfeld Vilmosné, Illincz, özv. Borsosné, Hegedűsné, Toldy Istvánné, Zagyva Mihály, Székely Józsefné, N. N., Csányi Lajosné, N. N., Koós Gáborné, Tóthfalussy, Saklanics, Fried Lujza, özv. Beniczkyne, özv. Tereh Lajosné, Mandelbaum Edéné, Papné, S. Gyula, Deliné, Bakainé, Lipniczkyné, Bercesényi-u. 5. sz., N. N., Kollonay, N. N., N. N., özv. Szabó Pálné, özv. Brokken Józsefné, N. N., özv. Kondorné, M. B., ifj. Szerdahelyiné, Binder Emilné, N. N., Juhn Józsefné, N. N., N. N. 1—1 kor. Róth Simonné 2 kor., Manyó bácsi, Gáspár Ede, Troplanics Ede, N. N., Bettelheim Adolfné, Schröter Adolfné, Steinberger Hermanné, Medgyesi István 1—1 kor.

Mindnyájunknak el kell menni Szatmáron a piacra, dr. Lengyel Márton ur házába, Deák-tér 9. szám, a Pannónia és Vajda üzlete mellé, mert oda lett áthelyezve a NÉHMA kávé-, tea-, rum kizárólagos üzlete.

Színház.

Az elmúlt hét előadásai méltatásánál ugyancsak könnyű dolguk van a színházi kritikuskoknak, minthogy a műsor csupa többször lejátszott darabokból állott, s így az előadások bírálata helyett elegendő azzal beszámolni, mik voltak a mult héten színrekerült darabok.

Kedden, február 26-án „Rab Mátyás“, szerdán „A tolvaj“, csütörtökön A „koldusgróf“, pénteken A „Lengyel zsidó“, szombaton A „vig özvegy“ vasárnap „Tót leány“ hétfőn a „Leányka“ került színre.

De ha már ezuttal nem bírálok a színészek játékát, úgy érzem, régi mulasztást hozok helyre, midőn megbírálok e helyen — a közönséget. — Hadd örüljenek a színészek is, hogy ezuttal nem nekik, hanem „másnak“ van valami a rováson, amiről a lap színházrovatában meg kell emlékezni. Először is a zónaelőadások karzati közönségéről szölok. Ahogy e közönségnek tulnyomó része viselkedik, azt nehéz kellő szóval jellemezni. Szinte axiómaszerű igazság, hogy ez előtt a közönség előtt komoly darabot (ha csak nem nagyon „rémes“, mint a „két árva“) nem helyes adatni, mert sajtáságos lélektani alakulások alapján rendesen azok a részletek hozzák legjobban mozgásba nevető idegeit, amelyek épen legkomolyabbak. Ez a közönség unalmát hangosan előadott rossz viccekkel igyekezett elűzni a „Lengyel zsidó“ pénteki előadása közben, a jövő pénteken pedig közbekiabálásaival előreláthatólag tul fog fogja harsogni a Hoffmant játszó tenoristát.

Másik megjegyzésem már intelligensebb részére vonatkozik a közönségnek. Sehogysem tudom helyeselni azt a „szatmári divatot“, hogy különösen operetteknél a finále éneklése elkezdésekor, tehát 1 azaz egy perccel a darab befejezése előtt a közönség $\frac{3}{4}$ része felkerekedik s tolong a kijárat felé, a földszinten szinte magával sodorva azt is, aki végig akarja hallgatni a darabot. Lehetnek rendkívüli esetek p. o. ha valaki találkozni akar a nézőtér másik oldalán ülő ismerősével, — mikor indokolt ez a sietség, de hogy ez az időelölti készülődés általános tünetté fejlődött, az, ha divat is, nagyon elítélendő divat, mely hijjával van annak a *minimális* méltányosságnak is, mellyel mindenestre kell viseltetniök a közönség tagjainak egymás iránt: t. i. hogy ne zavarjon senki mást azért a „kétségtelenül nagy“ előnyért, hogy egy perccel előbb juthasson ki a színházból.

1757 sz.
t. k. 1907.

HIRDETMÉNY.

Vetés és Óvári községnek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikk értelmében elkészítettvén és a nyilvánosságnak átadtván ez az azal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlésii keresetüket, azok pedig, akik valamely tehertétel átvitelének az 1886: XXIX. t.-cikk 22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t.-cikk 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az **1907 évi szeptember hó 13.** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlésii kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1907. évi szeptember hó 13. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő leteite után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, kik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1907 évi szeptember hó 13.** napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű má-

solatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A szatmárnémeti királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1907. február hó 10.

Farkas

295.

kir. tv. bíró.

és számviz.

Értesítés.

Fogorvosi műtermemet

és lakásomat m. évinovember hó-
én özv. Vajtóné urnő Rákóczy-ut-
czai 24. számú földszintes házába
helyeztem át.

E ház a „Törvényszék“, a vasuti meg-
állóhely mellett, a központi állami elemi
iskola tőszomszédságában van.

Készítek **egyes fogakat, teljes
fogsorokat, kaucsuk és arany ala-
pon,** kívánatra **szájpád nélkül** is.
Arany fogkoronát, gyökér (csapos)
fogat. Arany, porcellán, platin
és **cement tömést.**

Fog- és gyökézhúzás a legujab-
ban feltalált szerekkel **teljesen fáj-
dalom nélkül.** Rendelek d. e. 8-tól, d. u. 5-ig

Albisi **BAKCSY DOMOKOS,**
orvos-fogorvos.

193.

és számviz.

Külföldi fogpor

Külföldi fogpor

Értesítés.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közön-
séggel tudatni, hogy Szatmár városában eddig
fenállott és Lévy György által vezetett

szállítási és bizományi ügynökséget

átvettem s így eszközlök költöztetéseket és
mindennemű anyagnak a vasúthoz ki- vagy
beszállítását, valamint helyben épület-anyag
kihordatását.

Felkérem a mélyen tisztelt közönséget
szives pártfogásában részesítésére annál is
inkább, mivel minden vállalatomat a legpon-
tosabban, eddig el nem ért olesó árban telje-
sitendem.

Értesítés Uhlmann Testvérek üzletében
is adható fel.

Kiváló tisztelettel vagyok

Eszláry Endre

264

Teleky-utca 40. — Távbeszélő sz. 139.

A házasság hármassá áldása.

Kézi könyv, jegyesek előkészítésére és házassok
számára. Német szerzők nyomán írta Haugg
Leo plebános. Kis 8° alak. Terjedelme 6 iv.
Ára füzve 80 fillér.

Kapható a Pázmány-sajtóban Szatmáron.

Államilag ólomzárolt

LÓHEREMAG ÉS LUCZERNAMAG,

eredeti quedlinburgi termésű és a termelő ólomzáróval ellátott

• RÉPAMAG •

sárga **Oberndorfi, Olajbogyóalaku, Eckendorfi** és vörös
Mamuth fajokban, továbbá Tavaszbuza, Tavaszrozs, Tavaszárpa,
Magyar zab, Canadai zab, Norvég zab, eredeti scótsországi An-
golperje, Komócsin, Czukorezirok, Tavaszbükköny, Muharmag
stb. legjobb minőségben jutányos napi áron kapható, kívánatra
mintát és ajánlatot küld:

KLEIN VILMOS,
magüzele Szatmárt.

Árjegyzék.

BÖLÖNYI LASZLÓ

MÉSZÁROS és HENTES, FRISS és FÜSTÖLT HUSNEMŰEK ÜZLETÉBŐL
SZATMÁR, Széchenyi-utca sarkán.

Helybeli
megrendelések
hazaszállítva.

Az árak változás esetén kötelezettség nélkül készpénz, vagy utánvétellel értendők.

5 kilós postarendelvény pontosan eszközöltetik.

Friss husok.		frt	kr	1 ko. debreczeni páros		frt	kr	1 ko. Sonka csont nélkül		frt	kr
1 ko. Marha-hus pecsenye	72			1 ko. Lengyel kolbász	90			1 ko. " " kifőve	1	30	
Marha-hus levesnek	68			" " Sonka kolbász	80			" " Császár hus bőrrel	2	50	
" " Sertés	68			" " krakói	80			" " Karaj bőr nélkül		90	
" " Borjú	80			" " Krinolin	80			" " Lapoczka és oldal		72	
" " Bárány				" " Parizer	80			1 ko. Páczolt nyelv	1		
" " Juh				" " Máj. sajt.	80			1 drb. Sertés nyelv		20	
" " Friss háj olvasztani	84			" " Disznófej sajt	74			1 ko. Tepertő		80	
" " szalona	80			100 pár Virsli torma	5			Szalónak.			
" " " bőr nélkül	82			100 pár frankfurti	8			100 ko. Fehér szalona		80	
" " Friss kolbász bors				100 drb. Salvaládé	5			1 ko. Paprikás stráf		92	
" " fok. czitr.	76			Füstölt áruk.							
" " Friss zsir	88			1 ko. Sonka páczolt	1	20		" " Kolozvári szelet		96	
Kolbász áruk.								" " Füstölt szalona		88	
1 ko. Szalámi	2										
" " füst. magy. kolb.	90										

180—

Tisztelettel: **Bölönyi László.**

KÖSZVÉNY ÉS CSUZ,

hát- és keresztcsont fájdalmaknál külső meghűléseknél, tagszagatásoknál, bennulásoknál, fcamoknál, stb. rokonbántalmaknál bámulatosan jó gyógyhatásnak bizonyult a

BOROSTYÁN SZESZ,

mely egyszersmind kitűnő erősítő szer minden megerőltetés után és óvszer a föntemplített bajok ellen, nélkülözhetetlen házi gyógyszer, legjobb fájdalom csillapító bedörzsölőszer, mely sokak által kitűnő sikerrel lett kipróbálva.

1 üveg ára 1 korona.

Kapható a készítőnél:

RAJZINGER SÁNDOR gyógyszer-tárában Szatmáron, Árpád-utca 24. sz.

Rövid Halotti beszédek,

különböző alkalma. — Idegen kulfók után átdolgozta a szatmári egyházmegye két áldozó papja. A szatmári főtiszt. egyházmegyei hatóság jóváhagyásával. Második, tetemesen bővített kiadás, 8° alak, 12 iv. Ára füzve 1 kor 50 fill., kötve 2 kor. Kapható a Pázmány-sajtóban Szatmáron

Szolid munka! — Pontos kiszolgálás

100.000

lábat tesz tönkre a szük czipő. Aki ennek ellensége, önmagának meg jó barátja, az rendelni fog 169-26-6 izlése szerint czipőt

VALEK JÁNOS

czipész mesternél

SZATMÁRON

(Bölonyi-ház) Széchenyi-u. 7.

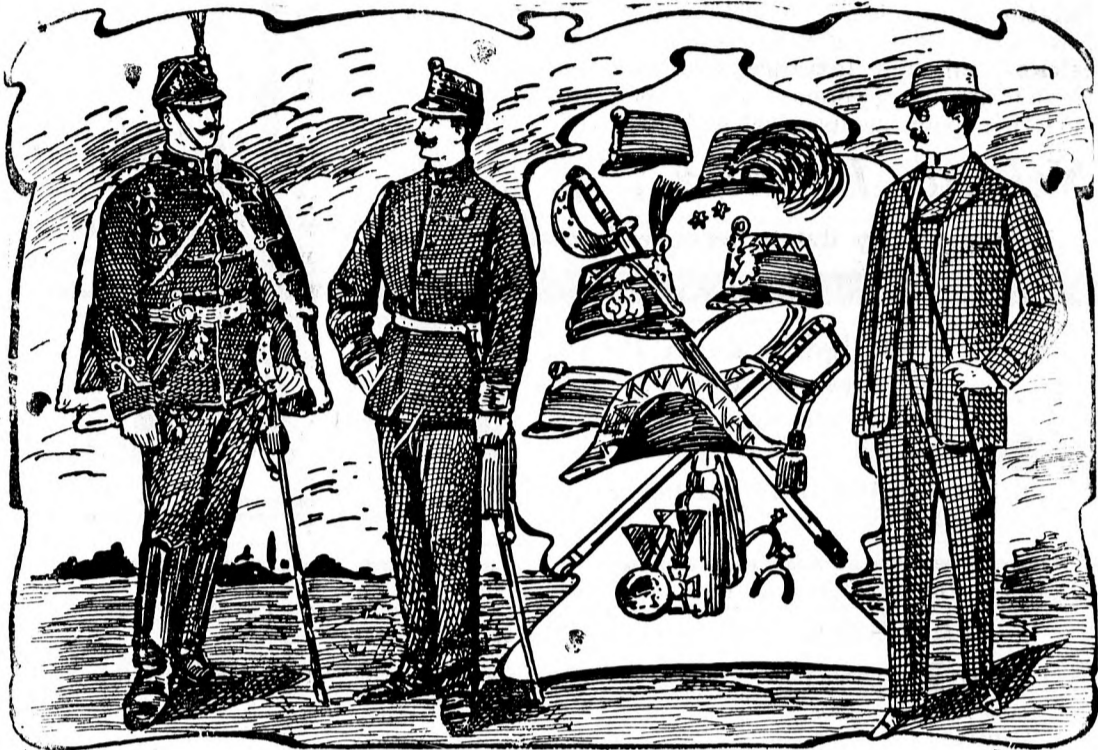
a püspöki palotával szemben.

INGLIK JÓZSEF

polgári-, papi- és egyenruha-üzlete

Városház-épület. Szatmáron, Deák-tér.

Több egyenruházati intézet szerződött szállítója.

Készít mindennemű *polgári öltönyöket, papi reverendákat*: mindennemű öltöny készítésnél a fősulyt az *elegáns szabás és finom kivitelre* fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok szállítványaim valódi színe és tartósságáért.

Allandó nagy raktár honi és angol gyártmányú szövetekben. Elsőrangú egyenruházati és hadi felszerelési intézet. Üzletem *nagy forgalma* által áruimat *olcsóbb ár mellett szállíthatom*, min bármely más cég.

Átalakítások gyorsan és olcsón eszközöltetnek.

Kérem ennél fogva engem becses megrendeléseivel megtisztelni, biztosítom, hogy a legcsekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb megelégedésére fogok szolgálni.

INGLIK JÓZSEF,

szabómester.

NYILT LEVÉL

SZEGÉNY ÉS GAZDAG ÉPÍTETŐKHÖZ EGYARÁNT!

A legkitűnőbb tetőfedő anyag manap a

horgonyos tetőcserep,

melyet a beregszászi gőztéglagyár eddig még el nem ért tökéletességben gyárt. — Ez a cserep örök tetőt ad, ki nem fagy és oly szilárd, hogy azon jární lehet — A vele való fedés **nem drágább** a közönséges **fazsindelynél** és minden vályogfal elég erős nekie. — Az a tetőszék, mely fazsindely alá készült, teljesen megfelel. — A fedőmunkát a gyár távolabb vidéken is elvállalja, ha legalább 800 négyszög méter területről van szó és ez esetben a tetőnek jó minőségéért teljes jótállást vállal. — A cserepnek ára ezrenként Beregszász állomáson waggonba rakva **72 korona**; a cserepezési munkával együtt **78 korona**, de adogatók és malter nélkül. — Egy négyszög méter tehát kerül körülbelül **1 korona 30 fillérbe**, a cserepező munkájával együtt, de persze szállítási díj nélkül. — Egy négyszög méter területen **16 1/2 darab** fekszik. — A lécezés **30 cm. távolságban** eszközöndő. — **Egy egész waggonnak a vasuti szállítási díja Szatmárig 32 korona.** — Egy waggonba 5400 db. rakható és a gerinczeserep — A fazsindely ellenében való előnyeit szükségtelen feszegetni, de a bádoggal ellentétben azzal az előnnyel bír, hogy nem veszi fel oly hirtelen a meleget, úgy, hogy a bádoggal ellentétben a padját semmire sem lehet fölhasználni és a lakóhelyiségek is kiállhatatlan melegek nyáron, nemkülönbön hidegebbek télen. Amellett a bádoggal sokkal drágább — a fekete bádoggal gyakran festés költségeiről nem is szólva — és javítása bonyolódott műtét. — Tűzbiztonság tekintetében a bádoggal, mely hirtelen átmeleged, a cserep fölülmulja. — A tapasztalat bizonyítja, hogy amely helyiségben ez a horgonyos cserep egyszer alkalmazásba került, onnan a fazsindely és bádoggal teljesen ki van szorítva. — A gerinczeserepnek darabja **30 fillér**, egy folyóméterre kell **3 darab.** — Az üvegeserep bádoggablak helyébe **2 kor. 50 fillér.** — Nagyon kérem az intelligensebb t. ez. közönséget, különösen a falukban a tisztelendő urakat, bírákat, jegyzőket, világotanák föl a szegényebb gazdákat saját érdekében, hogy a cserep nem nehéz, elbírja minden fal kivétel nélkül és alkalmazá ával nem áll e ő az a gyakori eset, hogy tűzvésznél a fél falu pár óra alatt rabja lesz a lángnak. — Tűzeseteknél abban a nagy előnyben részesítem a károsultakat, hogy a cserepet, qminthogy ilyen alkalmaknál nem rendelkezik a szegényebb sorsu gazda hirtelenében készpénzzel, közös jótállásuk mellett szükség szerinti határidőre kapják a rendes bank-kamatláb megtérítése mellett.

Képviselek, viszontelárusítók kerestet-nek, fakeskedők, építési vállalkozók, — vagy építőmesterek személyében.

Kiváló tisztelettel

KONT MANÓ

alagsó- és gőztéglagyára **BEREGSZÁSZ.**

Az alábbi elsőrangú czegeket a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel van szerencsém a m. t. közönséget értesíteni, hogy

óra, ékszer és látszerész

üzletemet a piaci nagytemplommal szembe levő oldalra, Lossonezy-féle házba helyeztem át. Az arany, ezüst ékszereket, valamint látszerészeti cikkeket ezután is a legolcsóbb árban s elsőrendű minőségben árusítom. Orajavításokat modern gépeim segítségével a legteljesebb jótállással vállalom.

Néhma Ferencz órás és ékszerész
SZATMÁR, Deák-tér 20.

Ugyanott egy üzleti berendezés olcsó áron eladó.

Babák és gyermek-kocsik. SZATMÁRI BAZÁR.

BLATNITZKY ISTVÁN

Kazinczy-utca 10. szám, a kir. kath. főgimn. mellett.

Teljes konyhafelszerelések, főzőedények, mezczett és vésett üvegléskészletek, porcellán áruk, tea-, kávé és evőkészletek. Mindenféle aczél-, diszmü-, rövid- és nürinbergi áruk nagy raktára. Szép tartós cikkek! Olcsó, szabott árak! Porcellán, majolika és cserépkályha, takaréktűzhelyek nagy választékban

Kivánatra mérték után bármilyen kivitelű cipők és csizmák is készülnek.

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

Vuja János

-hoz, SZATMÁR, Deák-tér, (Keresztes András-féle ház) aki dusan felszerelt cipő-raktárában csakis valódi finom bőrből, a már is világhírű hazai gyárakban cipőket és csizmákat nagyon is versenyképes árak mellett hozza forgalomba és üzletéből minden olcsóbb rendű készítményt a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kikészítöbölte, és a kinek áruinak csinoság dolgában is párját ritkítják

Magas foku denaturált szesz 1 l. 56 fl. Pormentesítő olaj 1 l. 80 fl

OLCSÓBB MINT BÁRHOL!

Győry Károly üveg porcellán kereskedése = Szatmár, Deák-tér
Üveg, tükör, porcellán lámpa, evőeszközök, patent befőttes üvegek fémszárral. Képkerekek (secesios, antik, és barok ráják) a legtartósab mosható aranyozással. Épület üvegezéseket vidéken is elvállalok. Nagyobb bevásárlásoknál tetemes engedményt adok.

Tisztelettel _____ **Győry Károly.**

Csillár petroleum 1 l. 44 fillér. — — — — Piroleum 1 l. 48 fillér
184

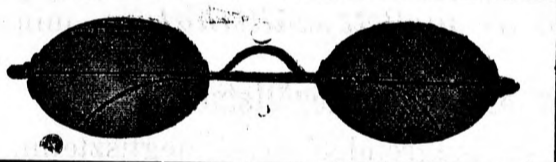
Kocsi tulajdonos urak figyelmébe!

BENYÓ ANDOR kocsigyártó

Szatmár, Kossuth Lajos-utca 12.

(Régi kisváros háza).

Uj kocsikat raktáron tart, ócskákat becserél, lagozásért és posztóért jótállást vállal.

Szemüveg és óra javítások jutányos árban készíttetnek. 251

Szemüvegek, Zvickerek, látszerészeti cikkek ugyszintén arany, ezüst, nickel zsebórák, valamint mindenféle inga, ébresztő és fali órák kaphatók

FEISZTHUBER JÁNOS órásnál Szatmár Deák-tér 26. sz.

Plébánia-palota.

Uj ruhaüzlet! = Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Férfi-öltönyök legjobb és legtartósabb szövethől

Legujabb divatu női szörmspenzerek mindenféle színben.

Leányka tavaszi és téli kabátok

Svéd bőr gazdász és automobil kabátok.

KORAI ÁRMIN

teljesen friss és dusan felszerelt férfi-, női- és gyermekruha raktára Szatmár, Deák-tér 21.

Megérkeztek az őszi és téli idényre a hazai és külföldi különlegességek.

Bámulatos olcsó árak!

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

Gyermek korcsolya hosszú és rövid téli kabátok.

Legujabb szabásu awat nadrágok.

Szabadalmazott 27866. Genti Nauzen lord-kabátok.

Hosszu és rövid asztrachán Wekerle téli kabátok

Ferencz József smoccink szalon ruhák.

Legujabb divat-szabásu női fekete és színes hoszu és rövid kabátok

Eső-köpery, felöltő és átmeneti kabátok.

Legtartósabb zsolna-brassói szövethől iskolaöltönyök.

Biber, bizám, iltisz és szilckin belésü városi bundák.

Erdelyi, farkas- és róka belésü utazó-bundák.

Bricses lovagló csizma-nadrágok.